

مشخصات طرح

دوره نهم - سال اول

شماره ثبت:

۲۰

شماره چاپ:

۲۴

تاریخ چاپ:

۱۳۹۱/۳/۲۴

نام دفتر:

مطالعات حقوقی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۲۴۶۴

تاریخ انتشار:

۱۳۹۱/۵/۱

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح اصلاح عنوان صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر»

(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

طرح اصلاح بند «د» ماده (۳) قانون ساختار نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی که به منظور تحت پوشش بیمه قرار دادن گروهی از کشاورزانی که به شغل کشاورزی مشغول بوده ولی ساکن روستا نمی‌باشند، در کمیسیون مربوط تصویب و با اصلاحاتی در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۱/۲/۱۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، از سوی شورای نگهبان مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی تشخیص داده شده است. در ادامه ضمن تبیین ایراد شورای نگهبان به بررسی آن می‌پردازیم.

بررسی ایراد شورای نگهبان

براساس نظر شورای نگهبان مصوبه مذکور از این حیث که به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد و طریق جبران آن نیز در این مصوبه پیش‌بینی نگردیده است، مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی شناخته شده است. توضیح آنکه به موجب اصل هفتادوپنجم قانون اساسی «طرح‌های قانونی و پیشنهادهای و اصلاحاتی که نمایندگان درخصوص لوایح قانونی عنوان می‌کنند و به تقلیل درآمد عمومی یا افزایش هزینه عمومی می‌انجامد، در صورتی قابل طرح در مجلس است که در آن طریق جبران کاهش درآمد یا تأمین هزینه جدید نیز معلوم شده باشد». با توجه به اینکه به موجب تبصره ماده واحده مصوب مجلس شورای اسلامی علاوه بر ساکنان روستاها، کشاورزان و دامدارانی که به طور کامل به کشاورزی و دامداری... اشتغال دارند و یا مددجویان کشاورز و دامدار تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)... نیز تحت پوشش صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر قرار می‌گیرند و این امر باعث افزودن قشر جدیدی به جامعه مشمولان صندوق مذکور خواهد شد و به تبع آن بار مالی جدیدی برای دولت ایجاد کرده و با توجه به اینکه تأمین هزینه این امر و طریق جبران آن نیز مشخص نشده است، مغایر اصل مذکور قلمداد می‌شود.

بنابراین برای رفع ایراد شورای نگهبان موارد زیر پیشنهاد می‌گردد:

۱. با توجه به نظر اولیه مرکز پژوهش‌ها درخصوص این طرح در تاریخ ۱۳۹۰/۱۰/۷، به موجب تبصره «۲» ماده (۳) قانون نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی که منجر به تشکیل صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر و تصویب آیین‌نامه مربوطه شد، دولت مکلف به تحت پوشش بیمه قرار دادن اقشار مختلف جامعه از جمله شاغلین فصلی شده است. با این بیان بدون تردید علاوه بر ساکنین روستا، آن دسته از روستاییان کشاورز و دامداری که در فصول زراعی در روستاها به کشاورزی و دامداری مشغول هستند را می‌توان در

زمره همان «شاغلین فصلی» موضوع تبصره «۲» ماده (۳) قانون نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی محسوب نمود. بنابراین مشکلی که بروز کرده است ناشی از نقص قانونی نبوده است. پس ضروری است مجلس شورای اسلامی از ابزارهای نظارتی خود برای اجرای صحیح و کامل قانون بهره جوید.

۲. با توجه به نکته قبل و در صورت پافشاری نمایندگان محترم بر تصویب طرح پیش رو و بالطبع برای رفع ایراد مذکور شورای نگهبان، باید منبعی برای تأمین اعتبار مورد نیاز برای تحت پوشش تأمین اجتماعی قرار دادن افراد مشمول تبصره این ماده واحده ایجاد شود و برای سالهای آینده دولت مکلف به تأمین منبع مورد نیاز این اعتبار، در لایحه بودجه سالیانه شود.

نتیجه‌گیری

با توجه به آنچه بیان شد، تحت پوشش تأمین اجتماعی قرار دادن کشاورزان در زمره مشمولین صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر بدون در نظر گرفتن بار مالی آن مغایر اصل هفتادوپنجم قانون اساسی و مورد ایراد شورای نگهبان می‌باشد که برای رفع ایراد مذکور نیاز به اصلاحاتی در مصوبه مجلس است که در متن پیشنهاد شده است.